

ໜັງສືແຈ້ງຂ່າວ, ສະບັບທີ 6

ໂຄງການ ພັດທະນາກະສິກໍາສະອາດ

ເດືອນມິຖຸນາ 2020

ໂຄງການພັດທະນາກະສິກໍາສະອາດ ເປັນການຮ່ວມມືດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໄລຍະເວລາ 5 ປີ (2017-2022) ຊຶ່ງໄດ້ຮັບທຶນຈາກ ອົງການຮ່ວມມືສາກົນ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ (ໄຈກໍາ) ໂດຍມີ 4 ແຂວງເປົ້າໝາຍພັດທະນາ (ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຫຼວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ). ຈຸດປະສົງ ກໍ່ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມ ກະສິກໍາສະອາດ ຊຶ່ງກໍ່ຄື ກະສິກໍາອິນຊີ ແລະ ກະສິກໍາທີ່ດີ (GAP) ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ໃນບັນດາແຂວງເປົ້າໝາຍ.

ຫົວຂໍ້ ກິດຈະກຳ ລ່າສຸດ ຂອງໂຄງການ

ພະຍາດປອດອັກເສບ ຈາກເຊື້ອຈຸລະໂລກສາຍພັນໃໝ່ COVID-19 ຖືກພົບໃນເດືອນພະຈິກ 2019 ແລະ ໄດ້ແຜ່ລາມຢ່າງໄວວາໃນທົ່ວໂລກ, ຊຶ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມສັບສົນອັນໃຫຍ່ຫຼວງ. ຢູ່ ສປປ ລາວ, ຈຳນວນຜູ້ຕິດເຊື້ອມີພຽງແຕ່ 19 ຄົນ ແລະ ບໍ່ມີຜູ້ເສຍຊີວິດ ຈາກພະຍາດດັ່ງກ່າວ ຍ້ອນຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ການຮ່ວມມື ຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ບັນດາພະນັກງານລັດຖະກອນ ແລະ ພະນັກງານໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກຢູ່ເຮືອນຂອງຕົນ ຕັ້ງແຕ່ທ້າຍເດືອນມີນາ ຈົນເຖິງ ຕົ້ນເດືອນພຶດສະພາ ປີ 2020. ນອກຈາກນີ້, ບຸກຄົນທົ່ວໄປ ລວມທັງຊາວສວນ ທີ່ເປັນສະມາຊິກ ເປົ້າໝາຍ ຍັງຖືກຈຳກັດການອອກນອກບ້ານ ການເດີນທາງ ໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວ. ຊ່ຽວຊານຍີ່ປຸ່ນ ທັງ 3 ຄົນ ຂອງໂຄງການ, ຕ້ອງໄດ້ກັບຄືນປະເທດຍີ່ປຸ່ນຊົ່ວຄາວ ໃນທ້າຍເດືອນມີນາ ແລະ ຕົ້ນເດືອນເມສາ 2020. ຈົນເຖິງໃນຊ່ວງຕົ້ນເດືອນກໍລະກົດປີ 2020, ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ແຈ້ງເທື່ອວ່າ ບັນດາຊ່ຽວຊານຍີ່ປຸ່ນ ຈະໄດ້ກັບຄືນມາ ສປປ ລາວ. ພາຍໃຕ້ສະຖານະການດັ່ງກ່າວ, ໜັງສືແຈ້ງຂ່າວ ສະບັບນີ້ ຈະລາຍງານ ກ່ຽວກັບສະພາບການທີ່ຊາວສວນກະສິກໍາອິນຊີ ໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ປະສົບ ແລະ ແນວທາງປະຕິບັດເພື່ອຮັບມືກັບສະພາບການດັ່ງກ່າວ.

1. ສະພາບການ ໂດຍລວມ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ການແຜ່ລະບາດ ຂອງ ພະຍາດປອດອັກເສບຈາກເຊື້ອຈຸລະໂລກສາຍພັນໃໝ່ COVID-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບທາງເສດຖະກິດ ໃຫ້ແກ່ລາວເອົາຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ລວມທັງຊາວສວນກະສິກໍາອິນຊີ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ໂດຍສະເພາະການຂາຍຜະລິດຕະພັນ ກະສິກໍາອິນຊີ ໃນເດືອນເມສາ ທີ່ເປັນໄລຍະທີ່ລັດຖະບານສັ່ງໃຫ້ມີການຈຳກັດການເດີນທາງ ແລະ ການຈຳກັດການດຳເນີນກິດຈະກຳຕ່າງໆ. ຊຶ່ງທາງກຸ່ມກະສິກໍາອິນຊີ ນະຄອນຫຼວງ ກໍ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະການຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອເປັນການສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວ, ທ່ານ ຄຳພູ ພັນທະບຸນ, ຜູ້ປຸກຜັກອິນຊີ ທັງເປັນ ຫົວໜ້າ ກຸ່ມກະສິກໍາອິນຊີ ນະຄອນຫຼວງ, ໄດ້ໃຫ້ສຳພາດວ່າ: ໄດ້ມີ ຄະນະກຳມະການສະເພາະກິດເພື່ອປ້ອງກັນ ຄວບຄຸມ ແລະ ແກ້ໄຂການແຜ່ລະບາດພະຍາດ ໂຄວິດ-19 ແລະ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ ໄດ້ມາໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດ ຂອງພະຍາດ ພ້ອມທັງສິດຢາຂ້າເຊື້ອ ກ່ອນມີເປີດຕະຫຼາດ ແລະ ໃຫ້ຈັດວາງຕະຫຼາດ ໃນຮູບແບບໃໝ່, ແຕ່ລະ

ເຕັ້ນ ໃຫ້ຫ່າງກັນ 5 ແມັດ, ມີທາງຢ່າງດ້ານນອກໃຫ້ຜູ້ມາຊື້ຜັກ ຜູ້ຂາຍແມ່ນຢູ່ດ້ານໃນ. ຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງມີຜ້າປິດປາກ, ພ້ອມທັງແຈກໃຫ້ ສຳລັບຜູ້ທີ່ບໍ່ມີ ຢູ່ທາງເຂົ້າ. ກຳນົດທາງເຂົ້າ ເປັນຈຸດດຽວ ແລະ ມີການວັດແທກອຸນນະພູມພ້ອມເຈວລ້າງມື ໃຫ້ລູກຄ້າ ກ່ອນເຂົ້າໃນຕະຫຼາດ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ມີດ້ານດີໃນຊ່ວງວິກິດການນີ້ ປະກົດຂຶ້ນ. ນັ້ນກໍ່ຄື ປະລິມານການຂາຍຜັກອິນຊີ ໂດຍລວມຂອງເດືອນເມສາ ແລະ ພຶດສະພາ 2020 ໃນຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນສູງ (ຍ້ອນການປິດຕະຫຼາດຂາຍເຄື່ອງທົ່ວໄປ ອື່ນໆ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນຊ່ວງການປະຕິບັດມາດຕະການສະກັດກັ້ນ ຂອງລັດຖະບານ), ໂດຍສະເພາະ ຈຳນວນ ການສັ່ງຊື້ ໃນເດືອນເມສາ ແລະ ພຶດສະພາ 2020 ຜ່ານເຟສບຸກ ແລະ ເວບໄຊທ໌ ທີ່ໃຫ້ບໍລິການ ໂດຍ ອໍແກນິກ ໂຮມ Organic home ຊຶ່ງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 3 ເທົ່າເມື່ອທຽບໃສ່ໄລຍະກ່ອນ ການປະຕິບັດມາດຕະການ ຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງ ໂຄວິດ-19.

ສະພາບການຂາຍຜັກອິນຊີ ທີ່ຕະຫຼາດໄອເຕັກ ໃນຊ່ວງການຈຳກັດການເດີນທາງ ແລະ ຈຳກັດການດຳເນີນກິດຈະກຳທາງສັງຄົມ ຕາມມາດຕະການ ຂອງລັດຖະບານ

ນອກນີ້ ເພື່ອເປັນການຊ່ວຍສັງຄົມ, ທາງກຸ່ມກະສິກໍາອິນຊີບ້ານໂນນແຕ່ ໄດ້ໃຫ້ສະໜັບສະໜູນ ນໍ້າດື່ມ ແລະ ອາຫານການກິນ ຈຳນວນໜຶ່ງ ໃຫ້ແກ່ ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ປະຕິບັດງານສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດ ຂອງພະຍາດ ໂຄວິດ-19 ທັງເຈົ້າໜ້າທີ່ ຕໍາຫຼວດ ແຜດໝໍ ທີ່ ໂຮງໝໍທະຫານ 103 ແລະ

ສໍານັກງານປົກຄອງເມືອງໄຊທານີ ເປັນຕົ້ນ.

2. ຜົນກະທົບຂອງພາຍຸລະດູຮ້ອນ ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ຊາວສວນກະສິກໍາອິນຊີ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຕ້ອງໄດ້ປະສົບກັບ ບັນຫາອັນໃໝ່ຕໍ່ມອີກ. ໃນຕອນແລງຂອງວັນທີ 7 ພຶດສະພາ ແລະ ຄືນຂອງວັນທີ 10 ພຶດສະພາ ທີ່ຜ່ານມາ ໄດ້ມີລົມພາຍຸລະດູຮ້ອນ ພັດເຂົ້າມາໃນເຂດຕົວເມືອງນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ເມືອງທີ່ໃກ້ຄຽງ ສົ່ງຜົນໃຫ້ ເຮືອນຮົ່ມບ້ານທ່າຊ້າງ ເມືອງປາກງື່ມ ແລະ ເຕົ້ນຂອງຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີດົງນາໂຊກ ເສຍຫາຍເປັນຈໍານວນຫຼາຍ. ປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍໃນເບື້ອງຕົ້ນ ເຮືອນຮົ່ມບ້ານທ່າຊ້າງ ເສຍຫາຍ 50 ຫຼັງ ຄາດຄະເນຄວາມເສຍຫາຍແມ່ນ 200.000.000 ລ້ານກີບ ແລະ ເຕົ້ນຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີດົງນາໂຊກ ເສຍຫາຍ 12 ໂຄງ ແລະ ຜ້າເຕົ້ນ 3 ຜືນ ລວມມູນຄ່າ 15.000.000 ກີບ. ຄະນະກຳມະການ ຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີ ໄດ້ມີມາດຕະການ ແກ້ໄຂບັນຫາສະເພາະກິດ ກໍຄືການໄປເອົາເຕົ້ນທີ່ ຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີ ລາວ-ໄອເຕັກ ມາກາງໃຫ້ຊາວ

ຄວາມເສຍຫາຍຂອງເຮືອນຮົ່ມບ້ານທ່າຊ້າງ

ຄວາມເສຍຫາຍຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີດົງນາໂຊກ

ສວນກ່ອນ ເພື່ອຄວາມສະດວກສະບາຍຕໍ່ລູກຄ້າໃນການຈັດຈ່າຍຊື້ຜົນຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ.

3. ຜົນກະທົບພະຍາດ COVID-19 ຕໍ່ກັບກະສິກໍາອິນຊີ ແຂວງຊຽງຂວາງ

ພະຍາດລະບາດ COVID-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຊາວສວນກະສິກໍາອິນຊີແຂວງຊຽງຂວາງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນຫຼຸດລົງ, ຊາວສວນຈໍານວນໜຶ່ງຢ້ານກົວ ຕໍ່ພະຍາດລະບາດ ເລີຍເຮັດໃຫ້ບໍ່ອອກບ້ານໄປຂາຍຜົນຜະລິດຢູ່ຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີ. ຕໍ່ກັບພະຍາດລະບາດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີ ເປີດຂາຍທີ່ແຫ່ງດຽວ ກໍຄືຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີສີບຸນເຮືອງ, ສ່ວນຕະຫຼາດເປີດໃໝ່ທີ່ຊຽງຂວາງ-ພລາຊາ ແມ່ນໄດ້ປິດຊົ່ວຄາວ ຈົນກວ່າສະຖານະການ ການລະບາດຈະດີຂຶ້ນ. ຊາວສວນທີ່ເອົາຜົນຜະລິດໄປຂາຍໃນຊ່ວງເກີດພະຍາດລະບາດ ແມ່ນບ້ານທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບເທດສະບານເມືອງເຊັ່ນ: ບ້ານຢອນ, ບ້ານມອນ ແລະ ກຸ່ມບ້ານໂພນທອງ ສ່ວນບ້ານທີ່ຢູ່ໄກເທດສະບານ ເມືອງເຊັ່ນ: ບ້ານມວນ, ຄາຍ, ຄັງວຽງ ຫຼື ໜັ້ນຊົມ ແມ່ນບໍ່ສາມາດເຂົ້າມາຂາຍໄດ້ ຍ້ອນບັນດາໝູ່ບ້ານໃນຂົງເຂດເມືອງແປກ ໄດ້ຈັດຕັ້ງໜ່ວຍງານສະເພາະກິດຂຶ້ນ ເຝົ້າເວນຍາມປິດການເຂົ້າ-ອອກບ້ານ ສົ່ງຜົນໃຫ້ບັນດາບ້ານທີ່ຢູ່ໄກເທດສະບານ ບໍ່ສາມາດຂາຍຜົນຜະລິດຢູ່ຕະຫຼາດກະສິກໍາອິນຊີ ເຮັດໃຫ້ຕ້ອງໄດ້ປ່ອຍປະຖົມຜົນຜະລິດ ເປັນຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ ລວມເປັນ 1.150 ກິໂລ ເປັນເງິນ 10.419.000 ກີບ ເຊິ່ງກວມເອົາ 27% ຂອງຜົນຜະລິດທັງໝົດ ໃນ 3 ບ້ານ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຕົວເລກການສົ່ງຜົນຜະລິດກະສິກໍາອິນຊີ ຈາກໂຮງແຮມ ແລະ ຮ້ານອາຫານ ກໍຫຼຸດລົງ ໃນຂົງເຂດຕົວເມືອງແປກ. ຊາວສວນກໍຍັງພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການອອກໄປຊື້ປັດໃຈການຜະລິດ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈໍາເປັນໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຜັກກະສິກໍາອິນຊີ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີຜົນຜະລິດໄປຂາຍຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ຜະນັກງານວິຊາການເມືອງແປກລົງຕິດຕາມວຽກງານປູກຜັກອິນຊີ

